

Aan

t.a.v. de heer Prins en de heer Den Heijer
Ouderenpartij Diemen

Datum

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen inzake illegaal ontgassen
scheepvaart

21 februari 2023

Geachte leden van de fractie,

Middels uw brief van 27 januari 2023 hebben wij schriftelijke vragen ontvangen inzake 'illegaal ontgassen scheepvaart'. Onderstaand treft u de antwoorden op de geschreven vragen onder verwijzing naar het Reglement van Orde van de gemeenteraad Diemen, artikel 48, lid 3. De beantwoording is opgesteld in overleg met de GGD, de Inspectie leefomgeving en Transport (ILT) en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (Omgevingsdienst NZKG).

1. Heeft u kennis genomen van de berichten over dit rapport van de Erasmusuniversiteit?

Nee, wij wisten niet van dit rapport en de berichtgeving daarover. Dankzij uw vragen zijn wij hier nu wel van op de hoogte waarvoor dank.

2. Kunt u en wilt u nagaan of illegaal ontgassen van schepen, ondanks het verbod, ook in Diemen plaatsvindt?

Wij zijn dit nagegaan en uit de informatie van de OD NZKG blijkt dat het ontgassen van ladingtanks van binnenvaarttankers ook gebeurt in de gemeente Diemen op het Amsterdam-Rijnkanaal (ARK).

3. Wie controleert en handhaaft of schepen op het Amsterdam-Rijnkanaal en de Weespertrekvaart illegaal ontgassen? Wie is bevoegd gezag? Zijn er overtredingen geconstateerd?

Wat is varend ontgassen in de atmosfeer?

Bij varend ontgassen brengen binnenvaarttankschepen - die vloeibare gevaarlijke stoffen hebben vervoerd - hun ladingdampen die in ladingtanks en leidingen achterblijven, na het lossen in de atmosfeer. Als een lading is gelost blijven er wat ladingrestanten achter. Schepen ontgassen dit restant uit de tanks met ventilatoren. De ladingdampen worden op deze manier uit de ladingtanks en leidingen naar buiten geblazen. Varend ontgassen gebeurt als het schip op weg is om (opnieuw) te laden. De tanks moeten dan schoon zijn.

Wat is niet toegestaan ten aanzien van varend ontgassen in de atmosfeer?

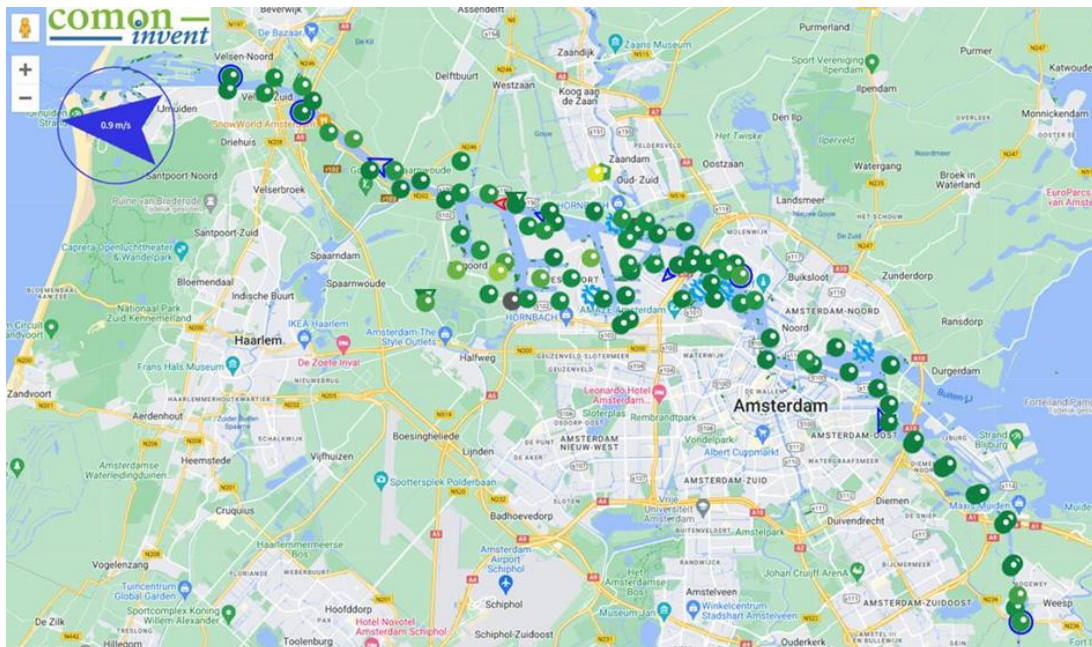
Het ontgassen is nu nog onder voorwaarden toegestaan. Dit volgens de Europese overeenkomst voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de binnenwateren (het ADN). De volgende zaken zijn echter verboden:

- Per 1 januari 2006 is het verboden dat binnenvaarttankschepen benzinedampen uit ladingtanks naar de buitenlucht ontgassen;
- Het is verboden dat binnenvaarttankschepen in de nabijheid van sluizen, inclusief hun voorhavens, en/of onder bruggen en/of in dichtbevolkt gebied in de atmosfeer te ontgassen.

De vaarwegen vanaf het binnen-IJ naar het Amsterdam-Rijnkanaal tot aan Weesp zijn door de ILT aangewezen als nagenoeg geheel gelegen 'in de nabijheid van dichtbevolkt gebied en/of bruggen'. Dat betekent dat binnenvaarttankers hier niet varend mogen ontgassen.

Hoe is bij illegaal varend ontgassen de opsporing en handhaving georganiseerd?

In het Amsterdams havengebied en langs het Noordzee- en Amsterdam-Rijnkanaal staan elektronische neuzen, zogenoemde eNoses. Havenbedrijf Amsterdam en provincie Noord-Holland hebben deze eNoses aangeschaft om meer zicht te krijgen op de bronnen die geurklachten kunnen veroorzaken. De Omgevingsdienst NZKG monitort dit eNose netwerk. Op het onderstaande kaartje staan de locaties van alle eNoses aangegeven. Er zijn geen eNoses langs de Weespertrekvaart, aangezien dit geen doorgaande vaarroute voor binnenvaartschepen is.

Het eNose netwerk met bijbehorende software geeft aan de Omgevingsdienst NZKG een automatische melding als er tekenen zijn dat er een schip in de buurt vaart en er mogelijk sprake is van ontgassen. De opvolging van een signalering van varend ontgassen wordt uitgevoerd door de consignatiedienst (24/7) van de Omgevingsdienst NZKG. Aangezien de dienst zelf geen bevoegdheden heeft op het water, worden deze signaleringen eerst door de consignatiedienst onderzocht en beoordeeld en daarna doorgezet naar de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en de politie. Deze handhavingpartners zijn het bevoegd gezag om te handhaven op de eerder genoemde verboden uit het ADN. (Het Amsterdams-Rijnkanaal valt onder een binnenwater waar varend wordt ontgast, maar de Weespertrekvaart niet).

Er worden door de Omgevingsdienst NZKG regelmatig signalen van mogelijk illegaal varend ontgassen doorgegeven aan de ILT. De ILT gaat hierna onderzoek doen op het schip en controleert o.a. de ladingpapieren. Ook worden er soms drones ingezet om te bewijzen dat een schip aan het ontgassen is. Bij constatering van een overtreding wordt er proces-verbaal opgemaakt, welke worden aangeleverd aan het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie.

Ook in de omgeving van Diemen (op het Amsterdams-Rijnkanaal) zijn er de afgelopen jaren overtredingen geconstateerd en is daar door de ILT handhavend bij opgetreden. Dit naar aanleiding van eNose detecties.

4. Doen de GGD en het RIVM onderzoek naar de gevolgen van illegaal ontgassen door schepen?

Wij hebben contact gezocht met de GGD Amsterdam en zij hebben ons doorverwezen naar de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, zie de informatie in de antwoorden hiervoor. Vanuit het RIVM staat alleen op de website een publicatie uit 2015 over de stoffen die vrijkomen bij het ontgassen van schepen.

5. Bent u bereid om apparatuur op te (laten) stellen langs de Weespertrekvaart en het Amsterdam-Rijnkanaal om de uitstoot en roetneerslag op kozijnen en dergelijke te meten en analyseren?

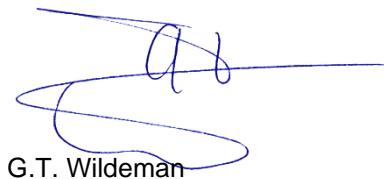
Zoals al eerder aangegeven staan langs de vaarwegen tussen IJmuiden en Weesp eNoses opgesteld. Het eNose netwerk met de bijbehorende software, is effectief bij het opsporen van binnenvaartschepen die varende ontgassen. Zover het bij de Omgevingsdienst NZKG bekend is, staan er langs de vaarwegen ter hoogte van Diemen geen instrumenten om fijnstof / roet te meten. Voor varende ontgassen zijn dergelijke meetinstrumenten overigens ook niet noodzakelijk/zinvol.

Via de Weespertrekvaart vindt zeer beperkt beroepsvaart plaats en dan met name vanwege de betoncentrale. Het plaatsen van apparatuur langs deze vaarroute is naar onze mening daarom niet zinvol.

Hoogachtend.

Burgemeester en wethouders van Diemen,

de gemeentesecretaris,

G.T. Wildeman

de burgemeester,

E. Boog